

Dnevni avaz

Dosje

11. 7. 1995 - 11. 7. 2008.

Srebrenica

Memorijalni centar Potočari Danas ukop 307 žrtava genocida

Spisak identificiranih Srebreničana

U proteklih pet godina ukopano je 2.907 žrtava srebreničkog genocida, a traga se ili čeka identifikacija još više od 5.100 ubijenih

U Memorijalnom centru Potočari danas će, na 13. godišnjicu genocida, biti obavljena dženaza i ukop 307 srebreničkih žrtava.

U proteklih pet godina u ovom mezarju ukopano je 2.907 žrtava, što s novih 307 iznosi ukupno 3.214.

Prema podacima Komisije

za traženje nestalih, u srebreničkom masakru ubijene su 8.372 osobe, što znači da se još traga ili čeka identifikacija više od 5.100 žrtava.

Inače, prvih 600 identificiranih žrtava srebreničkog masakra ukopano je 30. maja 2003. godine, a 11. jula te godine još 282 posmrtna ostatka.

Memorijalni centar Potočari zvanično je otvoren 20. septembra 2003. godine, uz prisustvo bivšeg predsjednika SAD Bila Klinton (Bill Clinton), i tada je ukopano 107 žrtava.

Narednih godina ukopi su vršeni isključivo na godišnjicu genocida - 11. jula.

„Gradska groblja“ Visoko: Tabuti s posmrtnim ostacima Srebreničana spremni za ukop

(Foto: AP)

SPISAK ŽRTAVA PREDVIĐENIH ZA UKOP DANA 11. 7. 2008. GODINE NA MEMORIJALNOM CENTRU SREBRENICA - POTOČARI ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE

Rb.	Prezime (Očevo ime) Ime	Dob	Rb.	Prezime (Očevo ime) Ime	Dob	Rb.	Prezime (Očevo ime) Ime	Dob	Rb.	Prezime (Očevo ime) Ime	Dob	Rb.	Prezime (Očevo ime) Ime	Dob
1.	Abdurahmanović (Fehim) Idriz	1932	62.	Dedić (Ramiz) Ibrahim	1966	123.	Hrustić (Omer) Semir	1973	184.	Mehić (Omer) Šaban	1949	246.	Rizvanović (Meho) Hasan	1960
2.	Abdurahmanović (Hrusto) Junuz	1939	63.	Delić (Hasan) Ibro	1949	124.	Hukić (Idriz) Rašid	1965	185.	Mehić (Šaban) Jusuf	1970	247.	Salić (Ibrahim) Hakija	1931
3.	Abdurahmanović (Idriz) Sakib	1955	64.	Delić (Huso) Meho	1962	125.	Huremović (Esed) Izet	1954	186.	Mehmedović (Abdulah) Mevludin	1955	248.	Salić (Ramiz) Hasan	1977
4.	Ademović (Adem) Zulfo	1957	65.	Delić (Huso) Munib	1963	126.	Huremović (Hasib) Fahrudin	1954	187.	Mehmedović (Bećir) Smail	1955	249.	Salihović (Adem) Ibro	1950
5.	Ademović (Atif) Hasan	1943	66.	Delić (Šaban) Nazif	1935	127.	Huremović (Mujo) Muradif	1946	188.	Mehmedović (Hasan) Meho	1957	250.	Salihović (Avdo) Abdulah	1951
6.	Ademović (Avdo) Sado	1933	67.	Demirovski (Esad) Imer	1959	128.	Hurić (Adem) Ragib	1920	189.	Mehmedović (Mehmed) Rahman	1933	251.	Salihović (Avdo) Adil	1960
7.	Ademović (Mehmedalija) Fazlija	1956	68.	Dervišević (Bekir) Behrudin	1980	129.	Hurić (Emin) Sulejman	1945	190.	Mehmedović (Osman) Fikret	1974	252.	Salihović (Esed) Behajja	1959
8.	Ademović (Salih) Abdurahman	1929	69.	Duraković (Mušan) Halil	1954	130.	Husejinović (Avdo) Alija	1956	191.	Mehmedović (Sadik) Sead	1974	253.	Salihović (Esed) Zijad	1966
9.	Ademović (Salih) Junuz	1947	70.	Džananović (Kasim) Mevludin	1965	131.	Husejinović (Izet) Suljo	1970	192.	Memić (Adem) Safet	1969	254.	Salihović (Meho) Mehan	1943
10.	Ahmetović (Huso) Ibrahim	1939	71.	Džanić (Atif) Latif	1960	132.	Husejinović (Mehmed) Hašim	1937	193.	Memić (Bego) Šaban	1942	255.	Salihović (Safet) Sabit	1973
11.	Ahmić (Sulejman) Mehmed	1939	72.	Đozić (Ahmo) Mensur	1935	133.	Husić (Fadil) Suljo	1959	194.	Memić (Sulejman) Nurif	1937	256.	Salihović (Salko) Abdulah	1977
12.	Alić (Alija) Mevludin	1962	73.	Efendić (Mahmut) Mehmedalija	1957	134.	Ibrahimović (Adem) Hamed	1928	195.	Memišević (Huso) Adil	1949	257.	Salkić (Bajro) Behajja	1974
13.	Alić (Atif) Himzo	1941	74.	Fejzić (Salko) Mujo	1961	135.	Ibrahimović (Hamid) Ibran	1977	196.	Memišević (Huso) Edhem	1953	258.	Salkić (Bajro) Benjamin	1977
14.	Alić (Hasib) Mujo	1966	75.	Gabeljić (Adem) Husein	1944	136.	Ibrahimović (Hasan) Ahmo	1946	197.	Mešanović (Mustafa) Šahin	1942	259.	Salkić (Mehmed) Sebib	1979
15.	Alić (Hurem) Mustafa	1952	76.	Gabeljić (Adem) Jusuf	1943	137.	Ibrahimović (Mušan) Sabir	1976	198.	Muhić (Bekto) Huso	1940	260.	Salkić (Šerif) Šaban	1932
16.	Alić (Ibrahim) Hajro	1959	77.	Gabeljić (Kasim) Kadir	1971	138.	Ibrahimović (Ramo) Šefik	1947	199.	Muhić (Fejzo) Azem	1952	261.	Salkić (Zajko) Zajim	1962
17.	Alić (Ibro) Ibrahim	1927	78.	Gabeljić (Suljo) Abid	1948	139.	Ibrahimović (Salko) Ramo	1933	200.	Muhić (Hasib) Ramiz	1953	262.	Salković (Bego) Redžo	1934
18.	Alić (Redžep) Kadrija	1978	79.	Garaljević (Juso) Idriz	1942	140.	Imamović (Salih) Nevzet	1976	201.	Mujanović (Mustafa) Amir	1946	263.	Selimović (Abdulah) Alija	1947
19.	Alić (Šahin) Rašid	1960	80.	Gurdić (Bego) Sadik	1950	141.	Imširović (Muharem) Osman	1955	202.	Mujanović (Rasim) Sumbul	1941	264.	Selimović (Abdulah) Vejsil	1945
20.	Alijić (Junuz) Salko	1975	81.	Gušić (Alija) Nazif	1953	142.	Isaković (Mustafa) Sabahudin	1970	203.	Mujčinović (Mujčin) Nijaz	1975	265.	Selimović (Mujčin) Aljo	1976
21.	Alijić (Salih) Nazif	1956	82.	Gušić (Šaban) Pašan	1950	143.	Jahić (Salko) Suljo	1933	204.	Mujić (Abid) Hakija	1969	266.	Selimović (Bajro) Hasan	1952
22.	Alijanović (Osman) Aljo	1952	83.	Hadžić (Huso) Husein	1963	144.	Jahić (Vehbija) Azem	1969	205.	Mujić (Rizvan) Jusuf	1960	267.	Selimović (Husein) Abid	1942
23.	Alijkić (Ibrahim) Hasib	1955	84.	Hafizović (Mustafa) Muniz	1953	145.	Junuzagić (Mujo) Alija	1947	206.	Mujić (Šaban) Šefik	1964	268.	Sinanović (Huso) Idriz	1938
24.	Atić (Abdurahman) Fehim	1947	85.	Hakić (Hamdija) Almir	1979	146.	Jusufović (Hašim) Ramo	1946	207.	Mulalić (Omer) Muriz	1973	269.	Sinanović (Smajo) Himzo	1932
25.	Avdić (Husein) Hakija	1937	86.	Halilović (Osman) Mehmed	1923	147.	Jusufović (Jusufo) Sadik	1961	208.	Muminović (Hasan) Rasim	1932	270.	Siručić (Meho) Abdulah	1937
26.	Avdić (Huso) Šaćir	1951	87.	Halilović (Bajro) Sead	1970	148.	Kadrić (Medo) Juso	1938	209.	Muminović (Ramo) Ibrahim	1936	271.	Smailović (Adem) Šerif	1956
27.	Avdić (Jusuf) Alija	1938	88.	Halilović (Huso) Asim	1944	149.	Kalić (Hamid) Bekir	1957	210.	Muminović (Rasim) Hazim	1971	272.	Smajić (Ibrahim) Šahin	1930
28.	Avdić (Kadrija) Mesud	1974	89.	Halilović (Huso) Rašid	1955	150.	Kalić (Hasan) Nermin	1978	211.	Muminović (Salih) Sead	1977	273.	Smajić (Osman) Adem	1977
29.	Avdić (Mašo) Avdo	1943	90.	Halilović (Ibro) Seid	1967	151.	Karamujić (Ramo) Čamil	1934	212.	Muratagić (Šaban) Sulejman	1941	274.	Smajić (Ramo) Ajeta	1967
30.	Avdić (Mujo) Nurija	1929	91.	Halilović (Mehmed) Sabit	1961	152.	Kardašević (Omer) Mujo	1952	213.	Muratović (Haso) Sinan	1937	275.	Smajić (Sejduhal) Rizo	1977
31.	Avdić (Osman) Alija	1938	92.	Halilović (Osman) Mevludin	1962	153.	Kasumović (Hasib) Halid	1975	214.	Musić (Hakija) Nurija	1943	276.	Smajlagić (Murat) Fadil	1959
32.	Avdić (Ramo) Ohran	1949	93.	Halilović (Osman) Osmo	1958	154.	Kasumović (Sinan) Ramo	1953	215.	Mustabašić (Smajil) Samir	1978	277.	Smajlović (Abid) Mešan	1959
33.	Avdić (Uzeir) Adem	1927	94.	Halilović (Osman) Salim	1975	155.	Klempić (Huso) Osman	1958	216.	Mustafić (Adem) Suljo	1937	278.	Smajlović (Ramo) Mersid	1976
34.	Bećirović (Huso) Mujo	1949	95.	Halilović (Salčin) Munib	1943	156.	Klempić (Ševko) Amir	1972	217.	Mustafić (Hakija) Sejdalija	1955	279.	Smajlović (Smajo) Abid	1938
35.	Bećirović (Sabrija) Murat	1969	96.	Halilović (Šahin) Šahbaz	1964	157.	Korkutović (Ibro) Ibran	1953	218.	Mustafić (Ibiš) Osman	1928	280.	Smajlović (Smajo) Atif	1940
36.	Bećirović (Sulejman) Samir	1975	97.	Halilović (Šaban) Fadil	1939	158.	Krdžić (Abid) Daut	1931	219.	Mustafić (Mehmedalija) Šahbaz - Kemo	1957	281.	Spahić (Abdulah) Nijaz	1963
37.	Begić (Zildžija) Samir	1977	98.	Hamzabegović (Husein) Dževad	1965	159.	Krdžić (Alija) Adem	1939	220.	Mustafić (Nurija) Sead	1973	282.	Subašić (Bajro) Hamzalija	1957
38.	Bektić (Munib) Mensur	1973	99.	Hamzabegović (Zuhdija) Sead	1965	160.	Krdžić (Hamid) Hamdija	1961	221.	Mustafić (Osmo) Dahmo	1964	283.	Sučeska (Abdulah) Almir	1976
39.	Bešić (Munib) Hamed	1961	100.	Handžić (Avdo) Hakija	1940	161.	Krdžić (Ramo) Behudin	1971	222.	Mustafić (Ramo) Smail	1965	284.	Suljagić (Mehmed) Sadik	1953
40.	Beširović (Bego) Šemsudin	1975	101.	Hanić (Redžo) Rešid	1974	162.	Krljić (Salih) Nazif	1943	223.	Mustafić (Sejdalija) Azmir	1974	285.	Suljanović (Osman) Nijazija	1977
41.	Borić (Ramo) Dževad	1978	102.	Harbaš (Alija) Enes	1947	163.	Kurtić (Bećir) Rifet	1946	224.	Mustafić (Šaban) Muhamed	1967	286.	Suljić (Avdo) Asim	1935
42.	Bošnjak (Alija) Amir	1977	103.	Hasanović (Alaga) Amil	1948	164.	Lelović (Husein) Avdo	1923	225.	Nuhanović (Alija) Smail	1959	287.	Suljić (Ramo) Šaćir	1940
43.	Buljubašić (Hamdija) Safet	1978	104.	Hasanović (Alija) Fajko	1930	165.	Lemeš (Zuhdija) Muriz	1977	226.	Omerović (Abid) Ramiz	1959	288.	Suljić (Salko) Nazif	1911
44.	Cvrk (Đul) Nurija	1936	105.	Hasanović (Husein) Mustafa	1950	166.	Ljeskovicica (Huso) Bahrija	1976	227.	Omerović (Alija) Nazif	1953	289.	Šabanović (Mehan) Husein	1947
45.	Čamdžić (Juso) Zuhdo	1940	106.	Hasanović (Huso) Bego	1941	167.	Ljeskovicica (Rešo) Murat	1937	228.	Omerović (Junuz) Suljo	1946	290.	Šabić (Ibiš) Idriz	1951
46.	Čeliković (Suljo) Sulejman	1964	107.	Hasanović (Mušan) Avdo	1935	168.	Malagić (Alija) Nurija	1939	229.	Omerović (Mujo) Adem	1939	291.	Šabić (Mujo) Rešid	1965
47.	Čivić (Ahmo) Bekto	1934	108.	Hasanović (Salih) Sadik	1958	169.	Malagić (Hilmo) Hajro	1945	230.	Omerović (Omer) Smail	1962	292.	Šahmanija (Alija) Agan	1953
48.	Čivić (Šefket) Mujo	1974	109.	Hasanović (Osman) Mevludin	1962	170.	Malagić (Omer) Ohran	1951	231.	Omerović (Osman) Avdo	1927	293.	Šečić (Hasan) Sejdalija	1974
49.	Čivić (Šukrija) Kadrija	1968	110.	Hasić (Avdo) Dahmo	1966	171.	Malagić (Ramo) Meho	1950	232.	Omerović (Ramo) Kasim	1979	294.	Šečić (Salih) Abid	1960
50.	Čivić (Zuhdo) Mustafa	1932	111.	Hasić (Jusufo) Muhidin	1972	172.	Malagić (Redžo) Enez	1941	233.	Omerović (Sejfo) Nazif	1922	295.	Šehić (Alija) Nedžib	1957
51.	Čizmić (Salko) Meho	1936	112.	Hasić (Nedžib) Edin	1979	173.	Malkić (Ibrahim) Behajija	1937	234.	Omić (Muharem) Bajro	1958	296.	Tabaković (Alija) Murat	1937
52.	Čokerović (Mujo) Nedžad	1969	113.	Hasić (Ramo) Šaban	1970	174.	Malkić (Ismet) Mevludin	1958	235.	Osmanović (Ahmet) Mujo	1955	297.	Talović (Mušan) Mustafa	1935
53.	Čokerović (Mujo) Rifet	1974	114.	Haskić (Suljo) Sabahudin	1977	175.	Maljišević (Suljo) Salko	1976	236.	Osmanović (Alija) Hakija	1942	298.	Tihnić (Mustafa) Hemed	1937
54.	Čomić (Salih) Azem	1956	115.	Hirkić (Halid) Beris	1963	176.	Mandžić (Ago) Salih	1934	237.	Osmanović (Huso) Ibro	1940	299.	Turković (Bekto) Mehmedalija	1947
55.	Čomić (Sulejman) Mirfet	1979	116.	Hirkić (Osman) Džemal	1959	177.	Mandžić (Ibrahim) Sulejman	1937	238.	Pirgić (Smail) Suljo	1954	300.	Turnadžić (Mustafa) Redžo	1937
56.	Čatić (Omer) Mehmedalija	1940	117.	Hirkić (Osman) Rasim	1953	178.	Mašić (Mustafa) Sadija	1950	239.	Pitavević (Bekto) Omer	1952	301.	Uvalić (Ibrahim) Senad	1974
57.	Dautović (Alaga) Esed	1953	118.	Hodžić (Halid) Hazim	1965	179.	Mašić (Sulejman) Fahr	1975	240.	Pleho (Sejfo) Bećir	1953	302.	Veljić (Velija) Meho	1955
58.	Dautović (Redžo) Abdulah	1959	119.	Hodžić (Mustafa) Hamid	1935	180.	Mašić (Šaban) Ramo	1957	241.	Rahmić (Habib) Mesud	1971	303.	Zemunović (Ohran) Mirsad	1955
59.	Dautović (Redžo) Salih	1957	120.	Hodžić (Mustafa) Mujo	1971	181.	Mehić (Alija) Šaban	1948	242.	Ramić (Nazif) Ramiz	1938	304.	Zukanović (Fadil) Sabahudin	1975
60.	Dedić (Ejub) Edin	1976	121.	Hodžić (Sado) Alija	1934	182.	Mehić (Muharem) Muradif	1957	243.	Ramić (Ramiz) Sabit	1972	305.	Zukić (Husein) Zuhrijet	1969
61.	Dedić (Meho) Šerif	1975	122.	Hodžić (Salčin) Šefik	1955	183.	Mehić (Omer) Mehan	1951	244.	Ramić (Ramo) Fadil	1960	306.	Zukić (Huso) Mehmed	1937
									245.	Rizvanović (Alija) Ramo	1954	307.	Zukić (Salih) Refik	1961

U naselju Budak danas žive samo majke, bez igdje ikoga Vratila sam se u mjesto gdje su me moji Rešid i Redžo zadnji put poljubili

Za moju bol lijeka nema, kaže Munira Salihović • Snašli su me starost, žalost i strah, govori Fatima Omić, koja je ostala bez sinova Hidajeta i Sabrije

Koliko je srebrenička tragedija velika i bolna, pokazuje i priča iz naselja Budak nadomak Potočara. Nekoliko kilometara od Memorijalnog centra, iznad lokacije za koju se donedavno pretpostavljalo da krije tijela Srebreničana, nalazi se nekoliko bošnjačkih kuća u kojima danas žive same srebreničke majke.

Istraživanja završena nedavno pokazala su da lokacija sakriva na desetine poveza koji su srebreničkim djedovima, očevima, sinovima... stavljeni na oči dok su ubijani.

Sve izgubila

- Sve što sam imala, izgubila sam. Sina Sabahudina u 20. godini života 1992. ubila je granata. Drugi sin Fahrudin (23) poginuo je 1993. godine. A najmlađi Rešid i suprug Redžep nestali su padom Srebrenice. O njima još ništa ne znam. Ja više ne živim nikakav život, za moju bol lijeka nema - kaže Munira Salihović.

Ona se među prvima vratila u svoje selo.

- Najbolje mi je ovdje, jer

Fatima Omić: Raduje se unučadi

Šuhreta i Ajka Omić: Sve potroše na lijekove

hoću da gledam gdje sam svoju djecu odgajala, hranila i gdje smo se posljednji put rastali. Ne mogu zaboraviti ovaj put, tu su me zadnji put moj Rešid i Redžo poljubili - kaže Munira.

Iznad nje žive jetrve Fatima i

Munira Salihović: Izgubila tri sina i supruga

Fatimu niko ne obilazi

Fatimu Omić žalosti činjenica da je već četiri godine, otkako se vratila, nije obišla nijedna predstavica srebreničkih udruženja.

- Ništa ih ne košta da dođu, da

Šuhreta Omić. Fatima je 1993. godine izgubila sina Hidajeta (23), stariji sin Sabrija nije uspio preživjeti srebrenički genocid i još nije identificiran.

- Sinko, šta se meni danas mili, ništa me više ne može obradovati. Čekam vikende kada mi iz Tuzle dođu kćerka Fata i zet Sead s unučadi, posebno volim kada mi dođu Sabrijina djeca - govori nam Fatima.

Svaku noć legne sa strahom jer „nije jednostavno biti sama ovdje“.

- Prošle zime nisam izlazila tri

malo posjedimo, da popričamo, da podijelimo zajedno ono što nas boli. Već ovako one se šetaju po Sarajevu i Tuzli, a predstavljaju nas koje nikada nisu vidjele - kaže kategorično Fatima.

Priča da je jednom prilikom rekla Sulji Cakanoviću, medicinaru koji joj donosi lijekove i predsjedniku Općinske komisije za povratak, da bi željela dobiti motornu pilu.

- Suljo me samo pogledao, osmjehnuo se i odmahnuo glavom. Ne bih se sekirala da je umrijeti odmah, nego ako se razbolim, ko će me paziti. Onako pijem tablete čim osjetim bilo kakvu bol - završava svoju priču.

Dodaje da mu više nikada to nije spomenula „jer bez lijekova ne može živjeti“.

Strah od bolesti

- Mogu da ne jedem tri dana, ali bez tableta ne mogu. Popijem ih pregršt na dan, a Suljo mi sve to obezbijedi. Ne bih se sekirala da je umrijeti odmah, nego ako se razbolim, ko će me paziti. Onako pijem tablete čim osjetim bilo kakvu bol - završava svoju priču.

Odmah do Fatimine kuće živi Šuhreta s bolesnom i nijemom kćerkom Ajkom (44) i zetom Mehom Avdićem. I ona je ostala bez svojih najmilijih. Na samom početku agresije ubijen joj je sin Mesud, a padom Srebrenice sin Bajro. Bajro je pronađen prije pet godina u masovnoj grobnici u Liplju i danas će biti ukopan u Potočarima.

Penziju od 300 maraka potroši na lijekove za sebe i kćerku.

- Doktorica mi kaže neka ti djeca kupe lijek, a ja joj odgovorim da djece nemam. Ali, šta se može, živjeti se mora - priča kroz suze Šuhreta. **Mediha MUSTAFIĆ**

Mehmedu Aliću unučad jedina utjeha

Mehmed Alić izgubio pet sinova

Pokošeni rafalom dok su spašavali ranjenog brata

Šesti sin Sakib zarobljen u Žepi i sproveden u logor Sljivovica, gdje je proveo sam mjeseci

Mehmed Alić iz Podgaja kod Srebrenice u julu 1995. godine izgubio je pet sinova: Kadira (37), Behadila (35), Fadila (31), Muju (29) i Nuriju (25). Sin Sakib pukim slučajem je preživio, ali je osam mjeseci prošao najgore torture u srbijanskom logoru u Sljivovici. Mehmed je radio u Njemačkoj, gdje ga je zadesio rat.

Sakib Alić bio u srbijanskom logoru

- Sa suprugom Havkom prvi put sam se sastao 1996. godine u Doborovcima kod Gračanice. Prema pričama svjedoka, Kadir i Behadil bili su na čelu kolone, a na začelju Fadil i Mujo. Nurija je bio u sredini.

Razdvojili se da ne poginu svi zajedno. U jednom trenutku Nurija je bio teško ranjen, pa su se sinovi sastali da ga ponesu. Tada je na njih zapucano iz PAT-a. Danas mi niko ne može pokazati mjesto gdje su izginuli - kaže nam Alić.

Kada je 1996. godine do Havke stigla vijest da je Sakib živ i da se nalazi u logoru, srce joj nije izdržalo. Prepuklo je od tuge, pa je Mehmedu ostalo da sam nosi bol. Od sinova šehida ostalo mu je devetero unučadi.

Danas živi u Doborovcima sa Sakibom i njegovom porodicom. Dok smo razgovarali, Sakib nam je pokazivao ožiljke koji svjedoče o patnjama koje je preživio u Srbiji.

- Morao sam se razdvojiti od braće, jer sam naišao na srpsku zasjedu. Krenuo sam u Žepu, a kada je i ona pala, otišli smo u Srbiju. Od smrti nas je spasio Crveni križ. Danas mi je teško doći do bilo kakvog posla. I kada ga ima, teško mi je raditi, jer su mi kosti polomljene, a duša ubijena. Stalno sanjam braću - kaže Sakib, otac dvoje djece koje je nazvao po majci i bratu, Havka i Mujo. **H. ČALIĆ**

Emina Hajdarević redovno obilazi mezarje

Emina pokazuje sinovljevo ime na ploči

Želi samo smiraj za svog Edina

Hajra Salimović i Emina Hajdarević svakog mjeseca obilaze mezarja svojih najmilijih ukopanih u Potočarima.

Emina je prošle godine ukopala muža Kemala, a nada se da će jednog dana ukopati i sina Edina, koji je imao samo 16 godina kada je ubijen.

- Želja mi je da mu pronađu kosti i da mu duša nađe smiraj.

Jer, kako se sve sporo odvija ova identifikacija, strah me da će ikada do toga doći. Moje dijete tek je došlo na svijet, nikome nikada našao ništa nije učinilo.

Kada obiđem mezarluk, danima mi pred očima stoji ispisan njegovo ime na ovoj ploči - priča Emina pokazujući na ploču gdje je njegovo ime uklesano. **Me. Mu.**

Gdje su ubijani Bošnjaci od 11. do 18. jula 1995.

Srebrenički putevi smrti

Zarobljavanja naočigled holandskih vojnika • Prva egzekucija 1.500 muškaraca 13. jula u Kravici • Mislio sam samo na to da moja majka neće znati gdje sam skončao, posvjedočio O. T. iz Petkovca

Deva Hasanović sa Zaimovim prslukom

Deva Hasanović danas ukopava sina Sadika

Zaim mi je na rastanku rekao: „Ne daj im da mi dijete uzmu“

Sadik je skinuo prsten s ruke i rekao mi da ga dam starijoj unuci • Samed preživio golgotu

Što se više bližio 11. juli, dan kada se 1995. godine danas 67-godišnja Deva Hasanović iz Bratunca rastala od sinova Sadika, Zaima i Sameda u Srebrenici, sve je više rasla tuga u duši.

Samed je uspio preživjeti, a Sadik i Zaim nisu. Umjesto nade da bi se mogli odnekud pojaviti, Deva će danas kosti svog Sadika spustiti u mezar.

Ostavio prsten

- Kako smo se rastali? Teže ni je moglo! Još pamtim put pun suza kojim su zauvijek otišli. Moj stariji sin Sadik skinuo je prsten s ruke i rekao mi da ga dam starijoj unuci, a ona ga i danas čuva više nego išta na svijetu. Zaim se sa-geo, poljubio sinčića i rekao mi: „Mama, pomoz mi djetetu i ženi. Ne daj da mi dijete uzmu.“

Dugo sam za njima uplakana gledala, ali sam znala da nemam drugog izbora - govori Deva.

Sadik je nađen u masovnoj grobnici u Kamenici kod Zvornika.

- Rekoše mi da Zaima nema. Pitala sam zašto, kada su zajedno

otišli. Jedino mi je Samed preživio pad Srebrenice. Odveli su ga četnici u logor Batković, gdje je kasnije razmijenjen. Polumrtav je otišao na liječenje u Švicarsku. Kaže, neće se vratiti ovdje gdje nema njegove braće ni oca - govori ova uplakana starica, koja već osmu godinu sama vehe u rodnim Sikirićima kod Bratunca.

Kada je u maju 1992. godine krenula prema Srebrenici, njen muž Salih ostao je sam i goloruk da brani njihov dom. Četnička ga je ruka odvela na stadion u Bratunac, odatle u Tuzlu, gdje je samo tri mjeseca nakon pada Srebrenice umro od tuge za sinovima.

Put smrti

- Nije umro, crkao je od nezvjesnosti za sudbinom sinova što odoše putem smrti za Srebrenicu. Poslao ih je da se spase, ali sudbina je drugačije htjela. Nije mogao preboljeti da on ostane u životu, a da mu nema sinova - priča Deva, koja čvrsto u rukama drži prsluk što joj jedino ostade od Zaima, da grli cijelog života umjesto njega.

Prilog pripremili: Almasa Hadžić, Mensura Mustafić, Mediha Mustafić, Mihneti Avdić, Edin Barimac i Hasan Čalić

Gdje su sve ubijani Srebreničani zarobljeni u julu 1995. godine teško da će se ikada precizno moći utvrditi. Pretpostavlja se da ih je na putu od Sušnjara u Srebrenici do Nezuka u Sapni stradalo deset hiljada, što ne može biti pouzdan broj.

Masovno i organizirano ubijanje zarobljenih srebreničkih muškaraca, samo između 11. i 18. jula 1995., prema haškim dokumentima, dogodilo se na 11 mjesta, od kojih je većina u općinama Zvornik i Bratunac.

Prva zarobljavanja desila su se već 11. jula u Potočarima, gdje su, naočigled holandskih vojnika Ujedinjenih naroda, počele masovne egzekucije zarobljenih muškaraca, ali i silovanja i ubistva žena.

Strijeljanje u skladištu

- Vidjeli smo dvojicu srpskih vojnika, od kojih je jedan čuvao stražu, a drugi je skinutih pantalona ležao na jednoj djevojci. Vidjeli smo da djevojka leži na tlu, na nekom dušeku. Na dušeku je bilo krvi, čak je i ona bila pokrivena krvlju. Na nogama je imala modrice. I po nogama joj je tekla krv.

Bila je u potpunom šoku, izbezumljena - riječi su Davida Vaasena, desetara u holandskom bataljONU, koji je, svjedočeći na haškom suđenju komandantu Drinskog korpusa Vojske RS Radislavu Krstiću, opisivao šta se događalo u njihovoj bazi u Potočarima.

Ubistva i mučenja u Potočari-

ma između 11. i 13. jula najbolje je opisao T. T., također svjedočeći u slučaju „Krstić“.

- Te noći, 12. jula, odveli su trojicu braće, od kojih je jedan bio dijete, dok su ostali bili adolescenti. Kada je majka dječaka krenula da ih traži, našla ih je zaklane - ispričao je svjedok.

Već 13. jula uvečer dogodila se masovna egzekucija 1.500 zarobljenika u magacinu Zemljoradničke zadruge u Kravici.

Prema sjećanju svjedoka K. T. na suđenju Krstiću, između 1.000 i 1.500 muškaraca iz kolone, koji su bježali kroz šumu i bili zarobljeni na poljani kod Sandića poslije podne 13. jula, autobusima ili pješice odvedeno je u skladište u Kravici. Oko 18 sati, kada se skladište napunilo, srpski vojnici

počeli su ubacivati ručne bombe i pucati u ljude.

- Odjednom je u skladištu nastala velika pucnjava, a mi nismo znali odakle dolazi. U skladištu se tako zamračilo da ništa nismo mogli vidjeti. Ljudi su počeli jaukati, vikati, zapomagati. Onda bi nastalo zatišje, pa bi onda odjednom sve počelo iznova. I tako su oni nastavili pucati sve dok nije pala noć. Teško mi je da to opišem. Ni u jednom filmu strave i užasa nisam vidio ništa slično - ispričao je K. T., jedan od rijetkih koji je preživio strijeljanje u Kravici.

Povezi na rukama

Muškarci su 12., 13. i 14. jula strijeljani i u samom Bratuncu, posebno u zgradi Osnovne škole

Satelitski snimak masovnih grobnica

Ratni prizor iz Srebrenice

Radislavu Krstiću 35 godina, Erdemović odslužio kaznu

General Radislav Krstić prvi je bosanski Srbin pravomoćno osuđen na 35-godišnju zatvorsku kaznu pred Haškim sudom za genocid u Srebrenici. Krstić je osuđen jer je bio zapovjednik Drinskog korpusa Vojske Republike Srpske, jedne od jedinica odgovornih za genocid nad Boš-

njacima u Srebrenici. Kaznu odslužuje u Velikoj Britaniji.

Prvi kojem je sudeno i presuđeno za Srebrenicu bio je vojnik Dražen Erdemović, još 1998. godine. Priznavši odgovornost, dobio je pet godina zatvora. Kaznu je odležao u Norveškoj. Sada živi s novim identitetom.

„Vuk Karadžić“, zatim u nekoliko drugih objekata gdje su bili zatvoreni zarobljenici iz Potočara, ali i oni zarobljeni na cesti Bratunac - Milići.

Jedan broj zarobljenika 13. i 14. jula ubijen je na putu prema Tišći, gdje su kolonama autobusa i kamiona prevožene žene i djeca iz baze u Potočarima. Na jednom pašnjaku uz put prema Tišći dovezen je kamion pun tijela muškaraca koji su likvidirani za

Srebrenica, juli 1995. godine: Očaj majki

Vojnici UN-a nisu spriječili masakr

samo desetak minuta.

Pretpostavlja se da je u Orahovcu kod Zvornika uvečer 14. jula likvidirano nekoliko stotina zarobljenih muškaraca. Strijeljali su ih pripadnici Inžinjerijskog bataljona Zvorničke brigade, a nakon što su njihova tijela pronađena u nekoliko sekundarnih masovnih grobnica, vidjelo se da su svi prilikom egzekucije imali povezane oči i ruke.

- Poslije podne 14. jula, drugu grupu od 1.500 do 2.000 zarobljenika iz Bratunca odvezli su na sjever, u školu u Petkovcima (Zvornik). Kao i u drugim mjestima zatočenja, uslovi su bili bijedni. Bilo je veoma vruće i pretopano, ljudi nisu dobili ni hranu, ni vodu, a neki zarobljenici bili su toliko žedni da su čak počeli piti vlastiti urin...

Naposlijetku su ljude prozivali u manjim grupama. Rečeno im je

Dijete otrgnuto iz majčinog naručja

- Iz lijeve kolone iskočio je jedan vojnik i obratio se mom djetetu. Rekao nam je da se sklonimo udesno, a mom sinu je kazao: „Mladiću, ti ćeš na lijevu stranu.“ Zgrabila sam ga za ruku i onda sam ih molila, preklinjala. Zašto ga odvodite? Rođen je 1981. godine. On je ponovio naredenje. A ja sam ga tako čvrsto držala, no on ga je zgrabio... I uhvatio je mog sina za ruku i

odvukao ga na lijevu stranu. A on se okrenuo i rekao mi: „Mama, možeš li mi ponijeti ovu torbu? Možeš li je, molim te, čuvati...“

To je posljednji put da sam mu čula glas - ispričala je kroz suze jedna od majki svjedokinja na suđenju Radislavu Krstiću, kojoj su u Potočarima srpski vojnici iz ruku oteli trinaestogodišnjeg sina i poslali ga u smrt.

de se svuku do pojasa, da izuju cipela, a ruke su im vezali na leđima.

Tako opisuju jedan od preživjelih svjedoka stanje u školi u Petkovcima u koju je, s ostalim zarobljenicima, doveden nakon zarobljavanja u okolici Konjević-Polja.

- Bilo mi je žao što ću umrijeti žedan. Nastojao sam se kriti među ljudima što sam duže mogao, kao i svi ostali. Samo sam htio poživjeti još sekund ili dva. A kada je došao red na mene, iskočio sam sa, mislim, još četvoricom ljudi.

Nepoznata mjesta

Osjetio sam šljunak pod nogama. Boljelo je. Hodao sam pogutujući glavu i ništa nisam osjećao. A onda sam pomislio da ću umrijeti u trenut, da neću patiti. I mislio sam samo na to da moja majka nikada neće saznati gdje sam skončao. To su mi bile misli dok sam izlazio iz kamiona - prisjetio se O. T., preživjeli svjedok strijeljanja u Petkovcima.

Pogubljenja su vršena i u Cer-

skej, gdje je dovezena grupa od stotinjak zarobljenika i tu likvidirana. Nekoliko stotina zarobljenih Srebreničana ubijeno je u školi u Pilici (Zvornik) između 14. i 16. jula te na Vojnoj ekonomiji u Branjevu.

Prema svjedočenju haškog optuženika Dražena Erdemovića, likvidacije i na Ekonomiji i u Domu kulture u Pilici 16. i 17. jula vršili su pripadnici Desetog divizionarskog puka VRS, čiji je bio pripadnik.

Jedan od svjedoka ispričao je da je na obali Drine, u Kozluku, ubijeno nekoliko stotina muškaraca. Dan kasnije zakopani su u masovnu grobnicu blizu mjesta pogubljenja. Na kojim mjestima su još vršena masovna pogubljenja zarobljenih Srebreničana, nikada se neće saznati.

Sudeći prema posmrtnim ostacima pronađenim u rasponu od više od stotinu kilometara od Srebrenice do Zvornika, izvjesno je da su pogubljenja vršena i u Konjević-Polju, Novoj Kasabi, Drinjacima...

Jedna od 13 masovnih grobnica u Kamenici

Amor Mašović - ekshumacije od 1996. do danas

Tačan broj ubijenih bit će teško utvrditi

Najviše masovnih grobnica u Zvorniku

Iz 69 primarnih i sekundarnih masovnih grobnica, otvorenih od 1996. godine do danas, prema riječima Amora Mašovića, nekadašnjeg šefa Federalne komisije za traženje nestalih, a danas direktora Instituta za nestale osobe BiH, ekshumirano je ukupno 6.710 posmrtnih ostataka Srebreničana ubijenih u julskom egzodusu 1995.

- Ovom broju trebamo dodati još 974 posmrtna ostatka pronađena u pojedinačnim grobnicama. Radi se isključivo o posmrtnim ostacima Srebreničana ubijenih u julu 1995. godine na više lokacija od Srebrenice do Zvornika - iznosi Mašović stravične podatke o zločinima.

Nekadašnja Federalna komisija u svom dugogodišnjem radu nerijetko se suočavala sa činjenicom

Statistika

36

► lokacija obradili bh. timovi

32

► lokacije obradio Haški tribunal

1

► lokaciju obradio tim iz Finske

mjesta u Srbiji.

- Do sada su identificirane 3.542 žrtve, od čega je 2.819 ukopano u Potočarima, a 168 u mezarjima u RS i Federaciji BiH. U toku je obrada 1.800 slučajeva. Kada će biti završena kompletna

Mašović: Otvoreno 69 grobnica

da su dijelovi tijela jedne osobe pronađeni u nekoliko grobnica.

- Najviše masovnih grobnica pronađeno je na području Zvornika. Samo u Kamenici ih je 13, od kojih je ekshumirano njih devet. Najveća od njih je Kamenica 10, iz koje smo izvadili 1.153 posmrtna ostatka - govori Mašović.

Osim u Zvorniku, posmrtni ostaci pronađeni su i u Vlasenici, Bratuncu, Srebrenici, Milićima i Trnovu, ali i na nekoliko

identifikacija ubijenih Srebreničana, teško je prognozirati - zaključuje Mašović.

Navodi i da će tačan broj ubijenih u srebreničkom egzodusu 1995. godine biti teško utvrditi. Među brojnim posmrtnim ostacima koji čekaju na identifikaciju, kaže, postoji i jedan broj onih od čijih tijela je pronađena samo jedna ili dvije kosti, tako da će biti vrlo teško izvršiti stvarnu pripremu za njihov ukop.

Gdje su ubijani Bošnjaci od 11. do 18. jula 1995.

Srebrenički putevi smrti

Zarobljavanja naočigled holandskih vojnika • Prva egzekucija 1.500 muškaraca 13. jula u Kravici • Mislio sam samo na to da moja majka neće znati gdje sam skončao, posvjedočio O. T. iz Petkovca

Deva Hasanović sa Zaimovim prslukom

Deva Hasanović danas ukopava sina Sadika

Zaim mi je na rastanku rekao: „Ne daj im da mi dijete uzmu“

Sadik je skinuo prsten s ruke i rekao mi da ga dam starijoj unuci • Samed preživio golgotu

Što se više bližio 11. juli, dan kada se 1995. godine danas 67-godišnja Deva Hasanović iz Bratunca rastala od sinova Sadika, Zaima i Sameda u Srebrenici, sve je više rasla tuga u duši.

Samed je uspio preživjeti, a Sadik i Zaim nisu. Umjesto nade da bi se mogli odnekud pojaviti, Deva će danas kosti svog Sadika spustiti u mezar.

Ostavio prsten

- Kako smo se rastali? Teže nije moglo! Još pamtim put pun suza kojim su zauvijek otišli. Moj stariji sin Sadik skinuo je prsten s ruke i rekao mi da ga dam starijoj unuci, a ona ga i danas čuva više nego išta na svijetu. Zaim se sa-ge, poljubio sinčića i rekao mi: „Mama, pomoz mi djetetu i ženi. Ne daj da mi dijete uzmu.“

Dugo sam za njima uplakana gledala, ali sam znala da nemam drugog izbora - govori Deva.

Sadik je nađen u masovnoj grobnici u Kamenici kod Zvornika.

- Rekoše mi da Zaima nema. Pitala sam zašto, kada su zajedno

otišli. Jedino mi je Samed preživio pad Srebrenice. Odveli su ga četnici u logor Batković, gdje je kasnije razmijenjen. Polumrtav je otišao na liječenje u Švicarsku. Kaže, neće se vratiti ovdje gdje nema njegove braće ni oca - govori ova uplakana starica, koja već osmu godinu sama vehe u rodnim Sikirićima kod Bratunca.

Kada je u maju 1992. godine krenula prema Srebrenici, njen muž Salih ostao je sam i goloruk da brani njihov dom. Četnička ga je ruka odvela na stadion u Bratunac, odatle u Tuzlu, gdje je samo tri mjeseca nakon pada Srebrenice umro od tuge za sinovima.

Put smrti

- Nije umro, crkao je od nezvjesnosti za sudbinom sinova što odoše putem smrti za Srebrenicu. Poslao ih je da se spase, ali sudbina je drugačije htjela. Nije mogao preboljeti da on ostane u životu, a da mu nema sinova - priča Deva, koja čvrsto u rukama drži prsluk što joj jedino ostade od Zaima, da grli cijelog života umjesto njega.

Gdje su sve ubijani Srebreničani zarobljeni u julu 1995. godine teško da će se ikada precizno moći utvrditi. Pretpostavlja se da ih je na putu od Sušnjara u Srebrenici do Nezuka u Sapni stradalo deset hiljada, što ne može biti pouzdan broj.

Masovno i organizirano ubijanje zarobljenih srebreničkih muškaraca, samo između 11. i 18. jula 1995., prema haškim dokumentima, dogodilo se na 11 mjesta, od kojih je većina u općinama Zvornik i Bratunac.

Prva zarobljavanja desila su se već 11. jula u Potočarima, gdje su, naočigled holandskih vojnika Ujedinjenih naroda, počele masovne egzekucije zarobljenih muškaraca, ali i silovanja i ubistva žena.

Strijeljanje u skladištu

- Vidjeli smo dvojicu srpskih vojnika, od kojih je jedan čuvao stražu, a drugi je skinutih pantalonu ležao na jednoj djevojci. Vidjeli smo da djevojka leži na tlu, na nekom dušeku. Na dušeku je bilo krvi, čak je i ona bila pokrivena krvlju. Na nogama je imala modrice. I po nogama joj je tekla krv.

Bila je u potpunom šoku, izbezumljena - riječi su Davida Vaasena, desetera u holandskom bataljONU, koji je, svjedočeći na haškom suđenju komandantu Drinskog korpusa Vojske RS Radislavu Krstiću, opisivao šta se događalo u njihovoj bazi u Potočarima.

Ubistva i mučenja u Potočari-

ma između 11. i 13. jula najbolje je opisao T. T., također svjedočeći u slučaju „Krstić“.

- Te noći, 12. jula, odveli su trojicu braće, od kojih je jedan bio dijete, dok su ostali bili adolescenti. Kada je majka dječaka krenula da ih traži, našla ih je zaklane - ispričao je svjedok.

Već 13. jula uvečer dogodila se masovna egzekucija 1.500 zarobljenika u magacinu Zemljoradničke zadruge u Kravici.

Prema sjećanju svjedoka K. T. na suđenju Krstiću, između 1.000 i 1.500 muškaraca iz kolone, koji su bježali kroz šumu i bili zarobljeni na poljani kod Sandića poslije podne 13. jula, autobusima ili pješice odvedeno je u skladište u Kravici. Oko 18 sati, kada se skladište napunilo, srpski vojnici

počeli su ubacivati ručne bombe i pucati u ljude.

- Odjednom je u skladištu nastala velika pucnjava, a mi nismo znali odakle dolazi. U skladištu se tako zamračilo da ništa nismo mogli vidjeti. Ljudi su počeli jaukati, vikati, zapomagati. Onda bi nastalo zatišje, pa bi onda odjednom sve počelo iznova. I tako su oni nastavili pucati sve dok nije pala noć. Teško mi je da to opišem. Ni u jednom filmu strave i užasa nisam vidio ništa slično - ispričao je K. T., jedan od rijetkih koji je preživio strijeljanje u Kravici.

Povezi na rukama

Muškarci su 12., 13. i 14. jula strijeljani i u samom Bratuncu, posebno u zgradi Osnovne škole

Satelitski snimak masovnih grobnica

Ratni prizor iz Srebrenice

Radislavu Krstiću 35 godina, Erdemović odslužio kaznu

General Radislav Krstić prvi je bosanski Srbin pravomoćno osuđen na 35-godišnju zatvorsku kaznu pred Haškim sudom za genocid u Srebrenici. Krstić je osuđen jer je bio zapovjednik Drinskog korpusa Vojske Republike Srpske, jedne od jedinica odgovornih za genocid nad Boš-

njacima u Srebrenici. Kaznu odslužuje u Velikoj Britaniji.

Prvi kojem je suđeno i presuđeno za Srebrenicu bio je vojnik Dražen Erdemović, još 1998. godine. Priznavši odgovornost, dobio je pet godina zatvora. Kaznu je odležao u Norveškoj. Sada živi s novim identitetom.

„Vuk Karadžić“, zatim u nekoliko drugih objekata gdje su bili zatvoreni zarobljenici iz Potočara, ali i oni zarobljeni na cesti Bratunac - Milici.

Jedan broj zarobljenika 13. i 14. jula ubijen je na putu prema Tišci, gdje su kolonama autobusa i kamiona prevožene žene i djeca iz baze u Potočarima. Na jednom pašnjaku uz put prema Tišci dovezen je kamion pun tijela muškaraca koji su likvidirani za

Srebrenica, juli 1995. godine: Očaj majki

Vojnici UN-a nisu spriječili masakr

samo desetak minuta.

Pretpostavlja se da je u Orahovcu kod Zvornika uvečer 14. jula likvidirano nekoliko stotina zarobljenih muškaraca. Strijeljali su ih pripadnici Inžinjerijskog bataljona Zvorničke brigade, a nakon što su njihova tijela pronađena u nekoliko sekundarnih masovnih grobnica, vidjelo se da su svi prilikom egzekucije imali povezane oči i ruke.

- Poslije podne 14. jula, drugu grupu od 1.500 do 2.000 zarobljenika iz Bratunca odvezli su na sjever, u školu u Petkovcima (Zvornik). Kao i u drugim mjestima zatočenja, uslovi su bili bijedni. Bilo je veoma vruće i pretopano, ljudi nisu dobili ni hranu, ni vodu, a neki zarobljenici bili su toliko žedni da su čak počeli piti vlastiti urin...

Naposlijetku su ljude prozivali u manjim grupama. Rečeno im je

Dijete otrgnuto iz majčinog naručja

- Iz lijeve kolone iskočio je jedan vojnik i obratio se mom djetetu. Rekao nam je da se sklonimo udesno, a mom sinu je kazao: „Mladiću, ti ćeš na lijevu stranu.“ Zgrabila sam ga za ruku i onda sam ih molila, preklinjala. Zašto ga odvodite? Rođen je 1981. godine. On je ponovio naredenje. A ja sam ga tako čvrsto držala, no on ga je zgrabio... I uhvatio je mog sina za ruku i

odvukao ga na lijevu stranu. A on se okrenuo i rekao mi: „Mama, možeš li mi ponijeti ovu torbu? Možeš li je, molim te, čuvati...“

To je posljednji put da sam mu čula glas - ispričala je kroz suze jedna od majki svjedokinja na suđenju Radislavu Krstiću, kojoj su u Potočarima srpski vojnici iz ruku oteli trinaestogodišnjeg sina i poslali ga u smrt.

de se svuku do pojasa, da izuju cipela, a ruke su im vezali na leđima.

Tako opisuju jedan od preživjelih svjedoka stanje u školi u Petkovcima u koju je, s ostalim zarobljenicima, doveden nakon zarobljavanja u okolici Konjević-Polja.

- Bilo mi je žao što ću umrijeti žedan. Nastojao sam se kriti među ljudima što sam duže mogao, kao i svi ostali. Samo sam htio poživjeti još sekund ili dva. A kada je došao red na mene, iskočio sam sa, mislim, još četvoricom ljudi.

Nepoznata mjesta

Osjetio sam šljunak pod nogama. Boljelo je. Hodao sam pogutujući glavu i ništa nisam osjećao. A onda sam pomislio da ću umrijeti u trenut, da neću patiti. I mislio sam samo na to da moja majka nikada neće saznati gdje sam skončao. To su mi bile misli dok sam izlazio iz kamiona - prisjetio se O. T., preživjeli svjedok strijeljanja u Petkovcima.

Pogubljenja su vršena i u Cer-

skej, gdje je dovezena grupa od stotinjak zarobljenika i tu likvidirana. Nekoliko stotina zarobljenih Srebreničana ubijeno je u školi u Pilici (Zvornik) između 14. i 16. jula te na Vojnoj ekonomiji u Branjevu.

Prema svjedočenju haškog optuženika Dražena Erdemovića, likvidacije i na Ekonomiji i u Domu kulture u Pilici 16. i 17. jula vršili su pripadnici Desetog divizionarskog puka VRS, čiji je bio pripadnik.

Jedan od svjedoka ispričao je da je na obali Drine, u Kozluku, ubijeno nekoliko stotina muškaraca. Dan kasnije zakopani su u masovnu grobnicu blizu mjesta pogubljenja. Na kojim mjestima su još vršena masovna pogubljenja zarobljenih Srebreničana, nikada se neće saznati.

Sudeći prema posmrtnim ostacima pronađenim u rasponu od više od stotinu kilometara od Srebrenice do Zvornika, izvjesno je da su pogubljenja vršena i u Konjević-Polju, Novoj Kasabi, Drinjacima...

Jedna od 13 masovnih grobnica u Kamenici

Amor Mašović - ekshumacije od 1996. do danas

Tačan broj ubijenih bit će teško utvrditi

Najviše masovnih grobnica u Zvorniku

Iz 69 primarnih i sekundarnih masovnih grobnica, otvorenih od 1996. godine do danas, prema riječima Amora Mašovića, nekadašnjeg šefa Federalne komisije za traženje nestalih, a danas direktora Instituta za nestale osobe BiH, ekshumirano je ukupno 6.710 posmrtnih ostataka Srebreničana ubijenih u julskom egzodusu 1995.

- Ovom broju trebamo dodati još 974 posmrtna ostatka pronađena u pojedinačnim grobnicama. Radi se isključivo o posmrtnim ostacima Srebreničana ubijenih u julu 1995. godine na više lokacija od Srebrenice do Zvornika - iznosi Mašović stravične podatke o zločinima.

Nekadašnja Federalna komisija u svom dugogodišnjem radu nerijetko se suočavala sa činjenicom

Statistika

36

► lokacija obradili bh. timovi

32

► lokacije obradio Haški tribunal

1

► lokaciju obradio tim iz Finske

mjesta u Srbiji.

- Do sada su identificirane 3.542 žrtve, od čega je 2.819 ukopano u Potočarima, a 168 u mezarima u RS i Federaciji BiH. U toku je obrada 1.800 slučajeva. Kada će biti završena kompletna

Mašović: Otvoreno 69 grobnica

da su dijelovi tijela jedne osobe pronađeni u nekoliko grobnica.

- Najviše masovnih grobnica pronađeno je na području Zvornika. Samo u Kamenici ih je 13, od kojih je ekshumirano njih devet. Najveća od njih je Kamenica 10, iz koje smo izvadili 1.153 posmrtna ostatka - govori Mašović.

Osim u Zvorniku, posmrtni ostaci pronađeni su i u Vlasenici, Bratuncu, Srebrenici, Milici i Trnovu, ali i na nekoliko

identifikacija ubijenih Srebreničana, teško je prognozirati - zaključuje Mašović.

Navodi i da će tačan broj ubijenih u srebreničkom egzodusu 1995. godine biti teško utvrditi. Među brojnim posmrtnim ostacima koji čekaju na identifikaciju, kaže, postoji i jedan broj onih od čijih tijela je pronađena samo jedna ili dvije kosti, tako da će biti vrlo teško izvršiti stvarnu pripremu za njihov ukop.

Prilog pripremili: Almasa Hadžić, Mensura Mustafić, Mediha Mustafić, Mihnetina Avdić, Edin Barimac i Hasan Čalić

Forenzički dokazi pokazuju da su u periodu od nekoliko sedmica u septembru i početkom oktobra 1995. godine srpske snage iskopale mnoge primarne grobnice i premjestile tijela u udaljene sekundarne grobnice. Forenzičke analize uspjele su povezati određene primarne i sekundarne grobnice Branjevo vojna baza i Čančari put 12, Petkovići brana i Liplje 2, Orahovac (Lažete 2) i Hodžići put 5, Orahovac (Lažete 1) i Hadžići put 3 i 4, Glogova i Zeleni Jadar te Kozluk i Čančari put 3.

Hronologija srebreničkog genocida i golgote

Kasapin Mladić i njegovi krvnici ubili više od 8.500 nevinih ljudi

U bazu UN-a u Potočarima nakon upada vojske i policije RS spas potražilo između 20.000 i 30.000 civila

Od 6. do 11. jula

Početak napada

Pod komandom ratnog zločinca Ratka Mladića ofanziva Vojske RS na Srebrenicu počela je 6. jula 1995. godine. Pet posmatračkih punktova UNPROFOR-a u južnom dijelu enklave, zaštićene zone UN-a, padaju jedan za drugim.

Neki od holandskih vojnika povukli su se u enklavu. Posade drugih posmatračkih punktova predale su se Srbima. Zahtjevi za zračnu podršku NATO-a za odbranu grada su upućeni, ali nikakva pomoć nije stigla do 14.30 sati 11. jula, kada je NATO bombardirao tenkove VRS koji su se primicali gradu.

15.000 muškaraca pokušala je kroz šume pobjeći do Tuzle. Srpske snage 12. jula pokrenule su artiljerijski napad na kolonu koja je prelazila asfaltnu cestu na području između Konjević-Polja i Nove Kasabe, na putu prema Tuzli.

Otprilike, samo jedna trećina muškaraca uspjela je prijeći cestu i kolona je razbijena u dva dijela. Ostatak kolone bio je izložen jakoj vatri i granatiranju cijeli dan i noć. Ljudi sa začelja kolone, koji su preživjeli te patnje, opisali su tu akciju kao „lov na ljude“.

Muškarci koji su u Potočarima odvojeni od žena, djece i staraca (čiji je broj iznosio otprilike 1.000), prebačeni su u Bratu-

Lokacije masovnih egzekucija Srebreničana

Masovne egzekucije zarobljenih Srebreničana desile su se na desetak lokacija. Neke od njih udaljene su od općine Srebrenica više od stotinu kilometara unutar teritorije RS. To su Pilica (općina Zvornik, na granici s općinom Bijeljina), Kozluk i Grbavci (općina Zvornik), Cerska, Debelo Brdo i Nova Kasaba (općina Vlasenica), Konjević-Polje i Kravica

(općina Bratunac), zatim neke lokacije na području općine Kalesija, Trnovo, a ubistva su se dešavala i na području općine Šekovići. Na teritoriji tih općina do sada se nalazi većina masovnih grobnica. U novembru 2007. godine u masovnoj grobnici Kamenica ekshumirana su 64 kompletna i 426 nekompletnih ostataka ubijenih u Srebrenici.

Planovi NATO-a da nastavi sa zračnim napadima odbačeni su nakon što je Mladić zaprijetio da će ubiti holandske vojnike koji su se nalazili u njegovom zarobljeništvu te da će granatirati bazu UN-a u Potočarima u koju se sklonilo između 20.000 i 30.000 ljudi, većinom žene, djeca, stari i invalidi.

nac, gdje su kasnije dovedeni muškarci zarobljeni u koloni. Potom su uslijedila ubistva hiljada zarobljenih Bošnjaka. Većina njih pobijena je u pažljivo isplaniranim masovnim egzekucijama, počevši od 13. jula, i to na području odmah sjeverno od Srebrenice.

11. i 12. juli

„Lov na ljude“

Oko ponoći 11. jula kolona u kojoj je bilo između 10.000 i

Rijetki su preživjeli bijeg kroz šumu

12. i 13. juli

Izdvajanje u Potočarima

Dvanaestog jula u jutarnjim satima srpske snage počele su izdvajati muškarce od ostalih

13. juli

Masakr u Kravici

Prva masovna egzekucija bila je popodne 13. jula. Između 1.000 i 1.500 Bošnjaka, koji su bili zatočeni na poljani kod Sandića, toga dana je autobusima ili pješice odvedeno u skladište u Kravici. Oko 18 sati, kada se skladište napunilo, vojnici su počeli unutra ubacivati ručne bombe i pucati direktno u ljude nagurane u skladištu. Kada je pucnjava prestala, skladište je bilo puno leševa. Forenzički dokazi upućuju na vezu između skladišta u Kravici, primarne masovne grobnice poznate kao Glogova 2 i sekundarne grobnice poznate pod nazivom Zeleni Jadar 5.

13. i 14. juli:

Zaustavljanje u Tišći

Autobusi pretrpani bošnjačkim ženama, djecom i starcima na putu iz Potočara u Kladanj bili su zaustavljeni u Tišći i pretraženi. Bošnjački muškarci, koji su nađeni, iskrncani su iz autobusa. Jednog svjedoka na suđenju Radislavu Krstiću s tog kontrolnog punkta odveli su u obližnju školu, gdje se već nalazio izvjestan broj drugih zarobljenika. Oko ponoći, svjedoka

Zaštićena zona Srebrenica: I žene i djeca bili prepušteni Mladićevim krvnicima

izbjeglica u Potočarima. Ti ljudi odvođeni su u zgradu u Potočarima poznatu kao „bijela kuća“. Vojnici holandskog bataljona 13. jula primijetili su jasne znakove da Srbi ubijaju neke od bošnjačkih muškaraca koji su bili izdvojeni.

Na obali Jadra 13. jula sedamnaest muškaraca je postrojeno i strijeljano.

su zajedno s još 22 muškarca ukrkali u kamion, s rukama vezanim na leđima. Kada je kamion došao do punkta, vojnici su stali oko stražnjeg dijela kamiona i počeli pucati u zarobljenike.

14. juli

Pucanje u leđa

Rano ujutro 14. jula velika grupa zatvorenika koje su vojnici RS držali u Bratuncu odvezena je konvojem od 30 autobusa u školu u Grbavcima kod Oraho-

susjedne livade: kada se jedna napunila tijelima, egzekutori su se preselili na drugu.

Dok su se vršile egzekucije, kako su izjavili preživjeli, teška mehanizacija kopala je jame.

Od 14. do 16. jula

Stratište Branjevo

Četrnaestog jula u školu u selu Pilica, sjeverno od Zvornika, autobusima je prevezeno još zarobljenika. Zbog dehidracije i vrućine, više muškaraca je umr-

Dokaz „Škorpioni“

U junu 2005. godine pojavio se videosnimak zlostavljanja i egzekucije četvero djece i dva mladića, žrtava srebreničkog genocida. Dokaz se pojavio na suđenju Slobodanu Miloševiću, kao svjedočanstvo o umiješanosti pripadnika policijskih jedinica iz Srbije, odnosno „Škorpiona“, u srebreničkom genocidu. Kasnije su identificirani kao četvorica maloljetnika mlađih od 16 godina i dvojica dvadesetih godina, koji su strijeljani u Godinjskim Barama kod Trnova.

Snimak zločina kod Trnova

vca. Preživjeli procjenjuju da je tamo bilo između 2.000 i 2.500 ljudi.

Nakon što su ih u gimnastičkoj sali držali nekoliko sati, muškarce su tog poslijepodneva u manjim grupama odvozili kamionima na stratišta udaljena manje od jednog kilometra.

Postrojili su ih i pucali im u leđa. Preživjele su ubili dodatnim hicima. Korištene su dvije

lo u gimnastičkoj sali škole. Ljude su u školi u Pilici držali dvije noći. Prema već poznatom obrascu, 16. jula ljude su prozvali da izađu iz škole i ukrkali ih u autobuse s rukama vezanim na leđima.

Odvezeni su na Vojnu ekonomiju Branjevo gdje su ih postrojivali u grupama od deset i strijeljali. Toga dana ubijeno je između 1.000 i 1.200 ljudi.

Dosjei Haškog tribunala

Srebrenički krvnici

Za genocid u Srebrenici Tužilaštvo Haškog tribunala, pored osuđenih Radislava Krstića i Dražena Erdemovića, optužilo je još 16 osoba iz političkog i vojnog vrha RS. Prenosimo dijelove tih haških optužnica

Radovan Karadžić: Odgovoran za genocid

Karadžić:
U bjekstvu
13 godina

Radovan Karadžić jedan je od osnivača i predsjednik Srpske demokratske stranke (SDS). Na osnovu individualne krivične odgovornosti i krivične odgovornosti nadređenog tereti se za genocid, saučesništvo

u genocidu, istrebljenje, ubistva, hotimično lišavanje života, progone, deportaciju, nečovječna djela, protivpravno teroriziranje civila, uzimanje talaca. U bjekstvu je već 13 godina.

Ratko Mladić: Naredio zločin

Mladić:
Komandovao
vojskom

Ratko Mladić, oficir JNA, od 14. maja 1992. do 22. decembra 1996. zapovjednik je vojske bosanskih Srba. Na osnovu individualne krivične odgovornosti i krivične odgovornosti nadređenog tereti se za genocid, progone, istrebljenje i ubistva, deportaciju, nečovječna djela, uzimanje talaca, kršenje zakona i običaja ratovanja i zločin protiv čovječnosti. Nalazi se u bjekstvu od 1995. godine.

Vujadin Popović: Ubistvo 7.000 ljudi

Vujadin Popović, bivši oficir JNA, zajedno s drugim starijima i jedinicama VRS i Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP) bio je član i svjesni učesnik udruženog zločinačkog poduhvata koji je rezultirao ubistvom 7.000 ljudi u srebreničkoj enklavi. Suđenje Popoviću u Hagu je u toku.

Vidoje Blagojević: Osuđen na 15 godina

Vidoje Blagojević, bivši oficir JNA-a, u maju 1995. imenovan je za komandanta Bratunačke brigade koja je direktno učestvovala u masakru u Srebrenici.

ovala u okupaciji srebreničke zone. Osuđen je na 18 godina zatvora, a kasnije mu je kazna smanjena na 15 godina.

Dragan Obrenović: Priznao zločin

Dragan Obrenović, od decembra 1992. do novembra 1996. godine bio je na dužnosti načelnika štaba/zamjenika komandanta Zvorničke brigade VRS. Priznao je da je kriv za učesće u ubistvu 7.000 Bošnjaka i osuđen je na 17 godina zatvora.

Dragan Jokić: Osuđen na 9 godina

Dragan Jokić je s činom majora obavljao dužnost načelnika inžinjerije Zvorničke brigade. Kao načelnik inžinjerije bio je član štaba Zvorničke brigade i savjetnik komandantu za poslove inžinjerije, kao što su minerski radovi, izgradnja puteva i projekti iskopavanja. Osuđen je na devet godina zatvora.

Momir Nikolić: Organizirao pogubljenja

Nikolić:
Osuđen na
20 godina

Momir Nikolić bio je pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove Bratunačke brigade vojske bosanskih Srba. Izjasnio se krivim za progon civila bošnjačke nacionalnosti u Srebrenici 1995. godine i priznao da je učestvovao u koordiniranju i organiziranju operacije VRS koja je imala za cilj pogubljenje više od 7.000 muškaraca i mladića. Osuđen je na 27 godina, a kazna mu je kasnije smanjena na 20 godina.

godine i priznao da je učestvovao u koordiniranju i organiziranju operacije VRS koja je imala za cilj pogubljenje više od 7.000 muškaraca i mladića. Osuđen je na 27 godina, a kazna mu je kasnije smanjena na 20 godina.

Drago Nikolić: Tereti se za genocid

Drago Nikolić za vrijeme napada VRS na enklavu Srebrenica bio je načelnik bezbjednosti u Zvorničkoj brigadi. U periodu od 13. jula do novembra 1995. bio je prisutan i na svojoj dužnosti u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. Tereti se za genocid, zločin protiv čovječnosti i kršenje zakona

Žrtve krvnika bila i nevina djeca

i običaja ratovanja. Suđenje je u toku.

Ljubiša Beara: Suđenje u toku

**Beara: Načelnik
bezbjednosti**

Ljubiša Beara je za vrijeme napada Vojske RS na srebreničku enklavu te ubijanja i pogubljenja bošnjačkih muškaraca koja su uslijedila, imao čin pukovnika i bio načelnik za bezbjednost Glavnog štaba VRS. On je također bio odgovoran i za zarobljene Bošnjake iz Srebrenice u periodu od 11. jula do 1. novembra 1995. godine. Suđenje je u toku.

Ljubomir Borovčanin: Zločini u Potočarima

Ljubomir Borovčanin je bivši komandant združenih snaga jedinica MUP-a RS. Umiješan je u ubijanja u Potočarima, Bratuncu, masovna i organizirana ubijanja u Potočarima i Tišći, ubijanja i zlostavljanja muškaraca zarobljenih duž puta Bratunac-Milići te masovna i organizirana ubijanja na području Zvornika. Suđenje je u toku.

Vinko Pandurević: Učestvovao u genocidu

Vinko Pandurević je od 1992. do 1996. godine bio zapovjednik Prve zvorničke lake pješadijske brigade. Bio je upoznat sa srebreničkim genocidom nad bošnjačkim civilima i u njemu je aktivno sudjelovao. Osim toga, kao starješina Zvorničke brigade, snosi odgovornost i za ubijanja i niz drugih zločina koje su počinile osobe pod njegovim zapovjedništvom. Suđenje je u toku.

Milorad Trbić: Pogubljenja dječaka

Milorad Trbić za vrijeme napada na Srebrenicu bio je zamjenik načelnika za bezbjednost Zvorničke brigade VRS. Kao pomoćnik Drage Nikolića sudjelovao je u prebacivanju, pritvaranju i pogubljenju boš-

jačkih muškaraca i dječaka, koje se odvijalo nakon njihovog ulaska u zonu odgovornosti Zvorničke brigade. Suđenje je u toku.

Momčilo Perišić: Pomoć zločincima iz Beograda

Momčilo Perišić je bivši načelnik Generalštaba Vojske Jugoslavije. Prema navodima optužnice, pomagao je i podržavao činjenje krivičnih djela u Srebrenici u julu 1995. koja su uključivala protivpravno lišavanje života, nehumana djela i prisilna premještanja, iako je znao da će njegova pomoć biti iskorištena za činjenje tih zločina. Suđenje je u toku.

Milan Gvero: Mladićev pomoćnik

Milan Gvero, pomoćnik komandanta za obavještajno-bezbjednosne poslove Glavnog štaba VRS, bio je neposredno odgovoran komandantu Glavnog štaba, generalu Ratku Mladiću. Optužen je za genocid zbog ubistva 7.000 Bošnjaka u Srebrenici. Suđenje je u toku.

Radivoje Miletić: Ključna uloga

Radivoje Miletić, kao zastupnik načelnika Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, bio je glavni savjetnik komandanta Ratka Mladića i imao ključnu ulogu u organizaciji i pripremanju za provođenje njegovih naredjenja i direktiva. Optužen je za zločine nad Bošnjacima u Srebrenici i Žepi. Suđenje je u toku.

Zdravko Tolimir: Učestvovao u etničkom čišćenju

Zdravko Tolimir, pomoćnik komandanta za obavještajno-bezbjednosne poslove Glavnog štaba Vojske RS, bio je neposredno odgovoran Ratku Mladiću. Tolimir je optužen da je bio upoznat s planom za etničko čišćenje Srebrenice i Žepe od bošnjačkog stanovništva, te učestvovao u njegovom izvršenju. Suđenje je u toku.

Najgori masakr

Džordž Buš, američki predsjednik

- Masovno ubistvo blizu osam hiljada odraslih muškaraca i djece bio je najgori masakr civila u Evropi nakon Drugog svjetskog rata i nemilosrdno podsjećanje da postoje zli ljudi koji će ubijati neudžne bez ikakve savjesti ili milosti.

To je genocid

Bill Clinton, bivši američki predsjednik

- Odajem počast svim žrtvama koje su pale u ime ludosti koja se može sasvim opravdano nazvati genocidom. Srebrenica treba postati ono što će, na kraju krajeva, značiti da je to ludilo konačno uklonjeno. Ona treba podsjećati sve nas da se takvo zlo više ne može ponoviti.

Neuspjeh Zapada

Ričard Holbruk, „tvorac“ Dejtona

- Srebrenica je bila neuspjeh NATO-a, Zapada, očuvanja mira i Ujedinjenih naroda. Bila je to tragedija za kakvu nikada ne bi trebalo biti dozvoljeno da se ponovo desi.

Gnusni zločin

Teodor Meron, bivši predsjednik Haškog tribunala

- Zločini koji su počinjeni u Srebrenici nisu samo ubistva, oni su bili usmjereni protiv konkretne grupe ljudi s namjerom da se ona uništi. Ti zločini bili su tako gnusni da je opravdano dati im najtežu kvalifikaciju - genocid.

Optuženici Suda BiH

Deset godina nakon masakra u Srebrenici, Sud BiH je podigao prvu optužnicu za genocid prema kojoj se 11 pripadnika policijskih i vojnih snaga RS tereti da su učestvovali u ubistvu više od hiljadu zarobljenih Bošnjaka dovedenih u skladište Zemljoradničke zadruge u Kravici nakon

pada Srebrenice.

Optuženi su: Miloš Stupar, Milenko Trifunović, Petar Mitrović, Brano Džinić, Aleksandar Radovanović, Slobodan Jakovljević, Miladin Stevanović, Velibor Maksimović, Dragiša Živanović, Branislav Medan i Milovan Matić.

► **Srebreničani
su iznevjereni**

**Havijer Solana, visoki predstavnik
EU za vanjsku politiku**

- Srebreničke žrtve nadale su se međunarodnoj zaštiti, a iznevjerene su kolektivnom, kolosalnom i sramnom greškom, prouzrokovanom, značajnim dijelom, i zbog odsustva zajedničke evropske politike i stava. Ovo je bio ogroman zajednički i sraman promašaj.

► **Bilo mi je užasno teško**

Pedi Ešdaun, bivši visoki predstavnik

- Sprijateljio sam se sa čovjekom koji je u Potočarima sahranio svog sina. Poistovjetio sam se s njim i bilo mi je užasno teško, kao da sahranjujem svoje dijete. Srebrenica označava važan moment na putu kojim Srbi prolaze od negiranja ka priznanju zločina.

► **Ne smije se zaboraviti**

**Jap de Hop Shefer, generalni
sekretar NATO-a**

- Masakr nad skoro osam hiljada muškaraca i dječaka u srcu Evrope nešto je što ne smijemo nikada zaboraviti ili dopustiti da se ponovo dogodi. Mnogi od onih koji su odgovorni za taj zločin protiv čovječnosti tamo su gdje pripadaju.

► **Sveto mjesto za BiH**

**Miroslav Lajčak, visoki
predstavnik**

- Srebrenica je sveto mjesto za BiH i simbol ove zemlje. Nemojte se plašiti da ona može nestati kao simbol. Međunarodna zajednica će ustrajati da se sve žrtve zločina u Srebrenici identificiraju.

Alija Izetbegović, prvi predsjednik Bosne i Hercegovine

Svijet je izdao Srebrenicu

Ujedinjeni narodi su proveli istragu i ona pokazuje jasnu krivicu međunarodne zajednice za to

Srebrenica je bila zaštićena zona i mi smo vjerovali da svijet neće dozvoliti da bude na takav način pregažena. Pozdavali smo se u to da će svijet onemogućiti invaziju na Srebrenicu. To se, međutim, nije dogo-

Izetbegović: Vjerovali smo svijetu

dilo. Svijet je izdao Srebrenicu. Ujedinjeni narodi su proveli istragu i ta istraga pokazuje jasnu krivicu međunarodne zajednice za to, izjavio je svojevremeno o genocidu u Srebrenici rahmetli Alija Izetbegović, prvi predsjednik Bosne i Hercegovine.

Bolan oproštaj preživjelih Srebreničana od svojih najmilijih

Kofi Anan, bivši generalni sekretar UN-a

Tragedija koja će nas progoniti

- Tragedija Srebrenice zauvijek će progoniti historiju UN-a. Ne smijemo zaboraviti da su arhitekti ubijanja u Srebrenici i drugdje u BiH, iako optuženi od Haškog tribunala, još na slobodi - izjavio je povodom zločina u Srebrenici Kofi Anan, bivši generalni sekretar UN-a.

Anan: Zločinci još na slobodi

Stjepan Mesić

Mesić: Moraju se kazniti

Oni koji su ovo učinili nemaju pravo na život

- Svi oni koji su sudjelovali u zapovijedanju ili izvršavanju srebreničkog zločina moraju se izvesti pred lice pravde. Ja sam inače protiv smrtne kazne, ali oni koji su ovo učinili nemaju pravo na život - izjavio je Stjepan Mesić, predsjednik Hrvatske.

Kolin Farel

Osjećaj boli i gubitka

- Bilo mi je zlo nakon posjete Srebrenici. Teško je opisati koliko su očito zrak i tlo zatravani ubistvom osam hiljada ljudi u jednom danu. Zaista dobijete osjećaj boli i gubitka. Tužan sam, zaista sam tužan, izjavio je irski glumac Kolin Farel nakon posjete Srebrenici.

Farel: Zatravani i zrak i tlo

Kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski

Kardinal Puljić u Srebrenici: Poštovanje svim nevinim žrtvama

Poseban osjećaj za žrtve genocida

- U povijesti čovječanstva sve civilizacije i kulture imale su poseban osjećaj prema pokojnima, ali posebno treba imati osjećaj prema žrtvama genocida i žrtvama nepravednog rata.

Zato sam prvi put došao u Potočare da ovim nevinim žrtvama izrazim poštovanje, ali i svim nevinim žrtvama - kazao je prilikom posjete Srebrenici kardinal Vinko Puljić, nadbiskup vrhbosanski.

Karla del Ponte, bivša haška tužiteljica

Zaslужili su najveće kazne

- Uspjeli smo dokazati da je počinjen genocid u Srebrenici, da je silovanje korišteno kao sredstvo terora i da je to zločin protiv čovječnosti. Odgovorni za neke od najgorih zločina počinjenih tokom prošlog stoljeća zaslužili su najveću kaznu - izjavila je Karla del Ponte, bivša glavna tužiteljica Haškog tribunala.

Del Ponte: Najgori zločin